

Liên kết hợp tác xã - doanh nghiệp nhỏ và vừa: Động lực phát triển kinh tế tư nhân

10:30 16/04/2026

Theo định hướng từ Nghị quyết 68-NQ/TW của Bộ Chính trị, kinh tế tư nhân được xác định là động lực quan trọng nhất của nền kinh tế. Trong đó, khu vực doanh nghiệp nhỏ và vừa chiếm hơn 98%, nhưng vẫn đối mặt với hạn chế về quy mô, vốn và khả năng cạnh tranh.

TS Tô Hoài Nam - Phó Chủ tịch Thường trực, Tổng Thư ký Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam (VINASME).

Để thực hiện được tinh thần của Nghị quyết, TS Tô Hoài Nam - Phó Chủ tịch Thường trực, Tổng Thư ký Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam (VINASME) cho rằng, việc thúc đẩy sự hợp tác mang tính hệ thống giữa doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) và Hợp tác xã (HTX) trở thành một định hướng quan trọng nhằm xây dựng một khu vực kinh tế tư nhân vững mạnh, có khả năng tự chủ, tự cường.

Liên kết này không chỉ giúp doanh nghiệp giải bài toán quy mô mà còn đảm bảo nguồn cung ổn định, nâng cao khả năng truy xuất nguồn gốc và thúc đẩy phát triển bao trùm tại khu vực nông thôn, miền núi.

Đề xuất 3 nhóm chính sách trọng tâm

Để biến liên kết HTX – DNNVV thành động lực tăng trưởng thực chất, các chuyên gia kiến nghị Chính phủ tập trung triển khai 3 nhóm chính sách trọng tâm:

Thứ nhất, hoàn thiện thể chế hợp đồng và cơ chế bảo hiểm: Cần chuẩn hóa hợp đồng liên kết sản xuất – tiêu thụ theo hướng minh bạch, công bằng, có cơ chế chia sẻ rủi ro và giải quyết tranh chấp hiệu quả. Đồng thời, xây dựng bộ hợp đồng mẫu theo từng ngành, gắn với điều kiện ưu tiên khi tiếp cận tín dụng và bảo hiểm.

Đáng chú ý, đề xuất thí điểm sử dụng hợp đồng liên kết như tài sản bảo đảm vay vốn được xem là giải pháp tháo gỡ nút thắt về tài sản thế chấp. Bên cạnh đó, cần có cơ chế hỗ trợ bảo hiểm rủi ro chuỗi liên kết với sự tham gia của Nhà nước nhằm giảm thiểu tác động từ thiên tai, dịch bệnh.

Thứ hai, kích hoạt tín dụng cho chuỗi liên kết: Chính sách tín dụng cần được thiết kế theo hướng ưu tiên cho các chuỗi liên kết HTX – DNNVV, bao gồm các gói vay lãi suất thấp và cơ chế bảo lãnh từ 50–80% giá trị khoản vay.

Song song, phát triển các công cụ tài chính chuỗi cung ứng như bao thanh toán, tài trợ theo đơn hàng, cho vay dựa trên dòng tiền... sẽ giúp giải quyết bài toán vốn lưu động, đặc biệt với các đơn vị thiếu tài sản bảo đảm.

Thứ ba, thúc đẩy chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo: Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong nông nghiệp và chuỗi cung ứng, hỗ trợ HTX và doanh nghiệp triển khai các nền tảng số như nhật ký điện tử, truy xuất nguồn gốc, quản trị sản xuất.

Ngoài ra, cần thúc đẩy chuyển giao công nghệ, ứng dụng IoT, blockchain với chi phí phù hợp; đồng thời tăng cường nguồn lực cho các quỹ đổi mới sáng tạo, ưu tiên công nghệ xanh, chế biến sâu và mô hình nông nghiệp 4.0.

“Đòn bẩy kép” cho tăng trưởng quy mô và chất lượng

Để làm được điều này, theo TS Tô Hoài Nam, cần phải hóa giải thách thức về quy mô. Khu vực kinh tế tư nhân Việt Nam hiện nay chủ yếu là DNNVV và siêu nhỏ, có độ rủi ro cao và năng lực cạnh tranh hạn chế. Liên kết giữa DNNVV và

HTX là giải pháp căn cơ để tích tụ nguồn lực, khắc phục nhược điểm về quy mô manh mún.

Theo các chuyên gia, nếu được thiết kế và triển khai đồng bộ, mối liên kết HTX – DNNVV sẽ trở thành “đòn bẩy kép” giúp vừa mở rộng quy mô doanh nghiệp, vừa nâng cao chất lượng, tăng khả năng tham gia chuỗi giá trị toàn cầu.

Thực tế cho thấy, HTX đóng vai trò tổ chức sản xuất ở quy mô cộng đồng, cung cấp nguyên liệu ổn định, đạt chuẩn; trong khi DNNVV đảm nhận khâu chế biến sâu, thương mại và xuất khẩu. Sự kết hợp này giúp khắc phục tình trạng sản xuất manh mún và nâng cao giá trị gia tăng.

Đồng thời, đây cũng là cơ chế hiệu quả để đưa công nghệ, vốn và quản trị từ doanh nghiệp về khu vực nông thôn, góp phần phát triển kinh tế vùng và tạo sinh kế bền vững.

Xây dựng Đề án hỗ trợ DNNVV giai đoạn 2026-2030

Song song với thúc đẩy liên kết, việc xây dựng Đề án hỗ trợ DNNVV giai đoạn 2026-2030 được xác định là bước chuyển từ hỗ trợ dàn trải sang nâng cao chất lượng, hiệu quả thực chất.

Đề án dự kiến tập trung vào 3 trụ cột:

Quản trị công tác hỗ trợ: Triển khai hệ thống quản trị số, theo dõi nhiệm vụ theo thời gian thực, nâng cao minh bạch và hiệu quả thực thi chính sách.

Phát triển hệ sinh thái doanh nghiệp: Hình thành các cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị trong lĩnh vực cơ khí, công nghiệp hỗ trợ, công nghệ cao.

Hỗ trợ trực tiếp doanh nghiệp: Thúc đẩy chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo, hỗ trợ hộ kinh doanh chuyển đổi thành doanh nghiệp.

Chuyển từ hỗ trợ đơn lẻ sang tiếp cận hệ thống

Các chuyên gia nhấn mạnh, hỗ trợ doanh nghiệp riêng lẻ chỉ mang tính ngắn hạn, khó tạo ra chuyển biến bền vững. Thay vào đó, cần một hệ thống đồng bộ gồm bộ máy hỗ trợ chuyên nghiệp, hệ sinh thái liên kết mạnh và cơ chế phân bổ nguồn lực hiệu quả.

Đặc biệt, cải cách hành chính tiếp tục là ưu tiên, với mục tiêu cắt giảm 30-60% thời gian giải quyết thủ tục thông qua cơ chế “làn xanh” và mô hình “không giấy tờ – không tiếp xúc”, tạo môi trường kinh doanh minh bạch, thuận lợi.

Hướng tới cộng đồng doanh nghiệp “Xanh – Số – Sáng tạo”

Đề án giai đoạn 2026-2030 được kỳ vọng sẽ tạo bước chuyển rõ nét, đưa khu vực DNNVV trở thành động lực trung tâm cho tăng trưởng kinh tế.

Định hướng xây dựng cộng đồng doanh nghiệp theo tiêu chí “Xanh – Số – Sáng tạo” không chỉ giúp nâng cao năng lực cạnh tranh mà còn đảm bảo phát triển bền vững, phù hợp với xu thế hội nhập và yêu cầu của thị trường toàn cầu.

Hoàng Phương (t/h)